Corte verhalinghe van de beeldtstormerye

bron
Corte verhalinghe van de beeldtstormerye. Gheraert Speelmans, Antwerpen 1566

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/_cor008cort01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

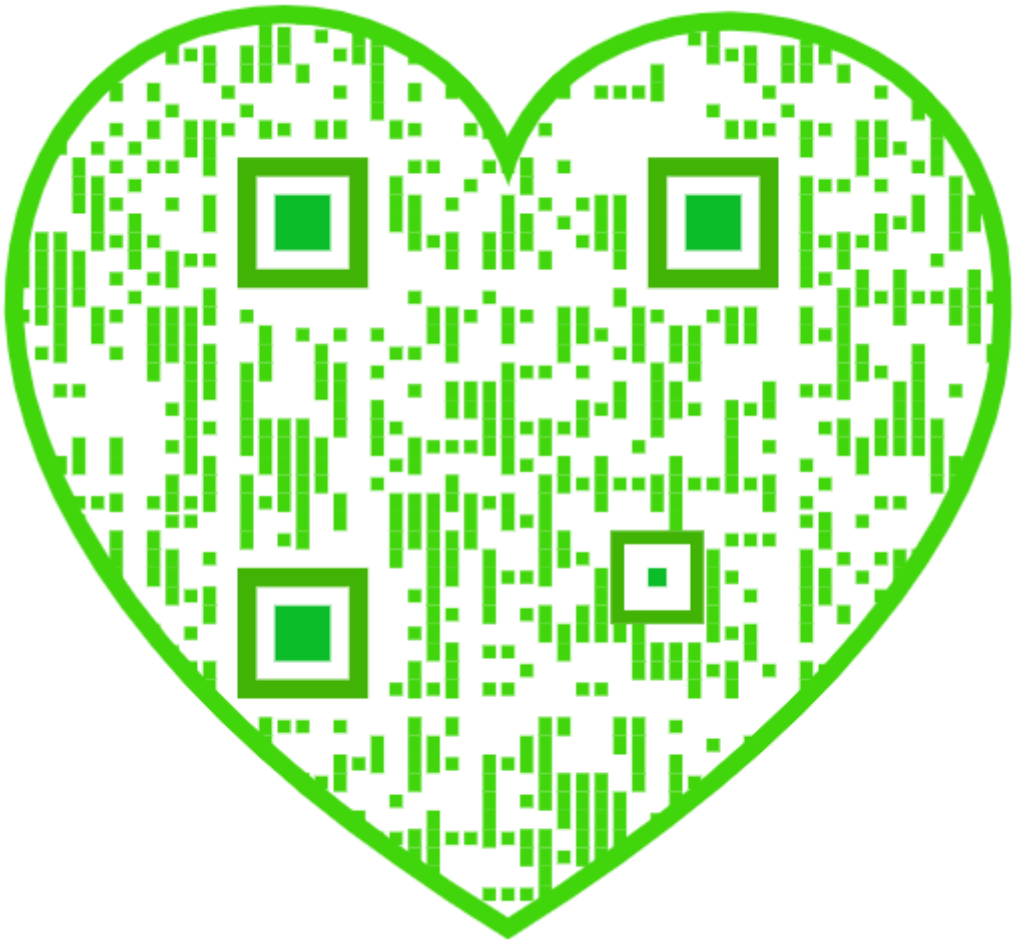

Een cort beschrijf van datmen bedreef,
In Hollant, Vlaenderen, en Brabant mede,
In d'Oostmaent, alsmen .xv.c.lxvi. schreeft,
In Kercken, in Cloosters, en menighe stede.

Die Autheur tot den Leser.

Aensiet hier Leser d'iaer, maent, en dach
Datmen sach die Religie staken
Twelck was deerlick om sien o wee o wach
En voor deuote herten een hart gheclach
Die verlieten haer Cloosters en eygen daecke*n*
Daer si den Heer dienden in bidde*n* en waecken
Naer Sheren beuel en Gods goet ingheuen
Godt wilse vertroost van herten maecken
En naemaels verleenen het eewich leuen.

Yperen.

Den vijfthiensten Oost op den dach van Onser vrouwen
Sachmen Typeren die beelden in stucken houwe*n*.

Antwerpen.

Den .xx. Oochst zijn die beelden verfoyt
Tantwerpen, en van die ketters verstroyt,
En den .xvii. Octobris hebben si tselfste bestae*n*
Maer met sommighen ist qualick vergaen.

Middelborch.

Te Middelborch mosten mans en vrouwen
Den .xxi. Oost tselue aenschouwen.

Liere.

Ten daeghe voorseydt te Lier ghebuerde
Datmen die beelden haer cleederen scheurde.

Tot Delft

Tgheschiede op sinte Bartholomeus dach.
Datmen die Beelden tot Delft afworpe*n* sach.

Leyden.

Te Leyden was die selue destructie swaer
Den .xxii. Oochst daernaer.

Ghendt.

Te Ghent worde met kettersche practijcken
Den .xxii. Oost ghedaen van ghelijcken.

Mechelen.

Den .xxii. Oochst is tselue naer mijn bediet
In sommighe*n* Kercken binnen Mechelen geschiet.

Amsterdam.

Ten seluen daeghe als ick vernam
Verstroidemen die beelden Tamsterdam.

Shertoghen Bossche.

Den .xxiiii. Oochst wel ghetelt

Sijn die beelden Shertoghen Bosch gheuelt,
En het selfste te doene ee*n* menichte gereet was
Op den .x. Octobris wient lief oft leet was.

Vtrecht.

Tuytrecht sachment haer oock ghedooghen
Ten voorscheuen dage voor allemans oogen.

Dornick.

Te Dornick op den xxiiii. dach voorsproken
Heeft die Kettersche natie die beelden gebroke*n*

Valenceen.

Den .xxiiii. Oochst door der Ketters biesen
Moesten te Valenceen die beelden haer plaetse verliesen.

Hasselt.

Hier in is Hasselt oock seer te beclaghen
Mits hijse beleyt heeft en oock verwonnen
Want een groote schade hebben si gheleden
Om dat si nae den Bisschop niet en woude*n* vraghen
Maer hebben met wapene*n* tegen hem gestreden.
Dit hebben si gedaen thaerder grooter schaden
Want haer doen niemant en stont staden
Al en hebben zijer bey geen sy by gesponnen.

Den .xxviii. April als ick heb vernomen
Is die Gouernandt, ten was niet te laet
Binnen die Stadt van Antwerpen ghecomen
Om te stellen die Kerck in haer*en* eerst*en* staet.

In dandere palen vlecken en steden
Ist oock meest aldus gheraeckt
Dat alst dander waren ontgaen doutzeden
Doutaren en beelden zijn hermaeckt,
Die dit bestaen hadden en*de* wijf of mannen
Hebbent seer deerlick moeten becoopen
Want si worden gedoyt oft verbannen
Diet niet en hebben connen ontloopen.
Dit is den loon die daer naer volcht
Overpeynst dit rijckelick ick bids v vrient
V niet meer op Kercken oft Cloosters v*er*bolcht
En versint altijt eer ghi beghint.

Conclusie.

Daer zijn noch veel steden, dorpen, iae landen
Daer thaerder schanden tghelooue is vergaen
Als inden Haghe en Gelderlant daer ketters met manden
Die Beelden ghebroken hebben met haer eyghen handen
Gelijck ooc te Weert hebben si tzelue gedaen
Ghesedt haer ghetouwen en gheweuen saen
Inden Tempel Gods tfy v der treecken
Houdt op van tquaet naer Gods vermaen
En peynst om den dach als thert sal breecken.

Vertroostinghe der gheender die by bedwanck hebben moeten Godts dienst, en haer habijt v*er*laten.

Deuote herten vol onghenoechten
Die daer suchten, beuen en weenen
Sijt blyde van herten en wilt niet duchten
Al hoordy veel der Ketters gheruchten
Sy zijn haest vernielt wilt vry sulcx meenen
En Godt sal v te meer vruechde verleenen
Ouermidts ghy zijn beproeuing passeert
Haer natie sal hy haest vercleenen
Die daer dryeuuldich in glorie regneert.